

Sygn. akt **XXVIII C 23035/22**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **11 marca 2024 roku**

Sąd Okręgowy w Warszawie XXVIII Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: sędzia del. Michał Maj

Protokolant: sekretarz sądowy Julia Kraszewska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu **11 marca 2024 roku** w Warszawie

sprawy z powództwa **T. B. i J. B.**

przeciwko (...) **S.A. z siedzibą w W.**

o ustalenie i zapłatę, ewentualnie o ustalenie

1. oddała powództwo,

2. zasądza tytułem zwrotu kosztów procesu od powodów na rzecz pozwanego kwotę **5.417 zł (pięć tysięcy czterysta siedemnaście złotych)** z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się niniejszego orzeczenia do dnia zapłaty.

sędzia del.

Michał Maj

Sygn. akt **XXVIII C 23035/22**

UZASADNIENIE

Strona powodowa (dalej także jako: kredytobiorca, konsument) wniosła o:

- ustalenie nieważności umowy kredytu na cele mieszkaniowe (...) nr (...) z dnia 19.02.2007 r. zawartej pomiędzy stronami, od dnia zawarcia aneksu nr 1 z dnia 14.04.2008 r.,

- zasądzenie od pozwanego kwot 31.642,18 zł i 30.718,85 CHF z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 05.07.2022 r. do dnia zapłaty.

W razie nieuwzględnienia powyższego żądania strona powodowa wniosła o ustalenie, że postanowienia zawarte od dnia 14.04.2008 r. w § 2 ust. 1, § 9 ust. 2 pkt 2 oraz § 12 ust. 2 umowy nie wiążą strony powodowej, a umowa powinna być wykonana z pominięciem ww. postanowień umownych, a zatem świadczenie główne strony powodowej powinno być uiszczone w walucie polskiej i zgodnie z pozostałymi postanowieniami umowy.

Pozwany wniosł o oddalenie powództwa.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 19.02.2007 r. została zawarta umowa kredytu nr (...), na podstawie której (...)S.A. (poprzednik prawny pozwanego) udzielił stronie powodowej kredytu w kwocie 89.000 zł na okres 264 miesięcy w celu sfinansowania

zakupu lokalu mieszkalnego położonego w L. przy ul. (...). Kredyt był oprocentowany według zmiennej stopy procentowej, stanowiącej sumę stawki WIBOR 3M i stałej marży banku wynoszącej 0,9 p.p. (§ 8 ust. 1 i 2).

Dowód: umowa – k. 16-17v

W dniu 14.04.2008 r. strony zawarły aneks nr 1 do umowy kredytu.

Zgodnie z § 1 aneksu dokonano w tej umowie następujących modyfikacji. Kwota podlegająca przekształceniu wyniosła 77.899,06 zł. Przewalutowanie odbyło się po kursie kupna waluty CHF wg tabeli kursowej banku z dnia 14.04.2008 r., tj. 2,1279 PLN za 1 CHF. Kredyt został przekształcony w denominowany (waloryzowany) w walucie CHF (§ 2 aneksowanej umowy).

Wykorzystana kwota kredytu została oprocentowana według zmiennej stopy oprocentowania – obliczonej jako suma stawki LIBOR dla trzymiesięcznych depozytów międzybankowych w CHF i marży banku w wysokości 1,75 punktu procentowego (§ 8 ust. 1 i 2 aneksowanej umowy).

Wysokość rat kapitałowo-odsetkowych została określona w CHF. Spłata rat kapitałowo-odsetkowych została dokonana w złotych po uprzednim przeliczeniu rat kapitałowo-odsetkowych według kursu sprzedaży dewiz dla CHF zgodnie z „Tabelą kursów” obowiązującą w banku w dniu spłaty. Wysokość rat kapitałowo-odsetkowych w złotych zależy od wysokości kursu sprzedaży dewiz dla CHF obowiązującego w banku w dniu spłaty, a tym samym zmiana wysokości w/w kursu waluty ma wpływ na ostateczną wysokość spłaconego przez kredytobiorcę kredytu (§ 9 ust. 2 aneksowanej umowy).

W związku z zaciągnięciem kredytu denominowanego (waloryzowanego) w walucie wymiennej kredytobiorca oświadczył, że został poinformowany przez bank o ryzyku związanym ze zmianą kursów walut oraz rozumie wynikające z tego konsekwencje (§ 11 ust. 4 aneksowanej umowy). Jednocześnie kredytobiorca zaakceptował zasady funkcjonowania kredytu denominowanego (waloryzowanego) w walucie wymiennej, w szczególności zasady dotyczące określenia kwoty kredytu wskazane w § 2 umowy (§ 11 ust. 5 aneksowanej umowy).

Dowód: aneks – k. 18-19v.

W dniu 5.11.2012 r. strony zawarły aneks nr 2 do umowy kredytu, pozwalający na spłatę rat kredytu bezpośrednio w CHF.

Dowód: aneks – k. 20-25.

Kredyt został uruchomiony kwotą łącznie 80.000 zł. Strona powodowa w okresie od dnia 19.03.2007 r. do dnia 23.11.2022 r. uiszcza wobec pozwanego łącznie kwotę 31.642,18 zł i 30.718,85 CHF tytułem spłaty rat kredytu i kwotę 580,00 zł tytułem prowizji.

Dowód: zaświadczenie – k. 26-33.

W dniu 4.07.2022 r. pozwanemu zostało doręczone pismo, w którym strona powodowa wezwała go do zawarcia ugody oraz zapłaty do dnia 7.07.2022 r. kwoty 31.642,18 zł i 29.544,66 CHF tytułem zwrotu świadczeń nienależnych, ewentualnie potwierdzenie, że umowa zawiera klauzule abuzywne.

Dowód: wezwanie wraz z potwierdzeniem nadania i odbioru - k. 34-34v.

Strona powodowa zna, rozumie i akceptuje skutki stwierdzenia nieważności umowy oraz nie zgadza się na utrzymanie w mocy zawartych w umowie niedozwolonych postanowień umownych.

Dowód: oświadczenie – k. 62-63v.

Powodowie zacięgnęli kredyt w celu uzyskania środków na zakup lokalu mieszkalnego przeznaczonego na zaspokojenie swoich potrzeb mieszkaniowych. Nieruchomość ta nie była wynajmowana ani wykorzystywana do prowadzenia działalności gospodarczej. Powodowie nie negocjowali postanowień aneksu do umowy kredytu dotyczących powiązania z kursem waluty obcej i sposobu przeliczeń kursowych. Przed zawarciem aneksu do umowy przedstawiciel banku nie powiedział powodom, w jaki sposób jest tworzona tabela kursowa banku, jak jest ustalana wysokość spreadu obciążającego kredytobiorców, w jaki dokładnie sposób ryzyko kursowe związane z kredytem przekłada się na wysokość rat i zadłużenia kredytobiorców, nie przedstawił historycznego wykresu kursu CHF/PLN, nie przedstawił symulacji obrazującej wpływ zmian kursu CHF/PLN na wysokość rat kredytu i zadłużenie wyliczane w PLN. Strona powodowa nie posiadała także żadnych dochodów ani oszczędności w CHF. Powodowie są małżonkami w ustroju ustawowej wspólności majątkowej. Powodowie zorientowali się, że zawarty przez nich aneks zawiera niedozwolone postanowienia umowne w 2022 r., a od dnia wniesienia pozwu znają, rozumieją i akceptują skutki stwierdzenia nieważności umowy oraz nie zgadzają się na utrzymanie w mocy niedozwolonych postanowień umownych.

Dowód: przesłuchanie strony powodowej – k. 203-204v.

Podstawę ustaleń faktycznych stanowiły wymienione dokumenty, których treść ani autentyczność nie była kwestionowana przez strony, oraz zeznania strony powodowej, które były spójne, logiczne, konsekwentne i pobawione sprzeczności oraz znajdowały potwierdzenie w pozostałych dowodach. Powyższe dowody były wystarczające dla oceny stanowisk i żądań stron, a pozostałe dowody nie miały istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy.

Dowód z opinii biegłego zgłoszony przez pozwanego został pominięty, ponieważ rozpoznanie sprawy nie wymagało wiadomości specjalnych (art. 278 § 1 k.p.c.).

Sąd pominął dowód z zeznań świadka M. Ś., gdyż nie brał udziału w procesie kredytowym dotyczącym umowy, której dotyczy niniejsza sprawa, a zatem nie był w stanie przedstawić faktów dotyczących okoliczności zawarcia tej umowy, natomiast ogólne informacje dotyczące zawierania podobnych umów oraz funkcjonowania pozwanego banku nie miały istotnego znaczenia dla sprawy.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo jest bezzasadne.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że żądanie pozwu odpowiadało treści żądania, które zostało sformułowane w pozwie, a zatem powodowie domagali się w żądaniu głównym zapłaty i ustalenia nieważności umowy. Należy tutaj mieć na uwadze, że na rozprawie w dniu 4.12.2023 r. powodowie oświadczyli, że domagają się ustalenia, że nieważna jest zarówno umowa, jak i aneks do niej, zaś przewodniczący zakreślił im termin miesiąca na złożenie pisma procesowego ze zmianą powództwa (k. 203-204), lecz powodowie pisma tego nie złożyli, pomimo pouczenia sądu, że nieważna nie jest umowa, a tylko aneks do niej i wobec tego powództwo w formie przedstawionej powinno zostać oddalone (k. 203v-204). Natomiast ustne oświadczenie dotyczące żądania powodów złożone na rozprawie nie wywołało skutku prawnego w postaci zmiany treści żądania pozwu, ponieważ zmiana powództwa może być dokonana jedynie w piśmie procesowym (art. 193 § 2¹ k.p.c.).

Status konsumenta.

Dowody przeprowadzone w sprawie nie budzą wątpliwości co do tego, że umowa kredytu wiąże się z działalnością gospodarczą pozwanego, a zarazem brak jest takiego związku w przypadku kredytobiorcy, a zatem należy go uznać za konsumenta (art. 22¹ k.c.).

Indywidualne uzgodnienia.

Ciężar dowodu, że postanowienia aneksu do umowy wprowadzające powiązanie kredytu z kursem CHF i określające sposób przeliczeń kursowych zostały indywidualnie uzgodnione, spoczywał na banku (art. 385¹ § 4 k.c.), który temu ciężarowi nie sprostał - nie można bowiem uznać „wyboru waluty” kredytu przez konsumenta za negocjacje, skoro sprowadza się to jedynie do zatwierdzenia jednej z kilku możliwości oferowanych przez bank, zaś sam sposób przeliczania kursów walut był ustalany jednostronnie przez bank.

Klauzula ryzyka kursowego.

Klauzula ryzyka kursowego (§ 1 ust. 1 aneksu z dnia 14.04.2008 r. zmieniającego § 2 umowy kredytu w zakresie wprowadzającym indeksację kursem waluty obcej) określała główne świadczenie, lecz został sformułowany w sposób jednoznaczny (art. 385⁽¹⁾ § 1 k.c.), ponieważ analiza treści aneksu nr 1 do umowy i okoliczności jego zawarcia nie pozwala na stwierdzenie, że kredytobiorca został należycie poinformowany o konsekwencjach ryzyka kursowego związanego z aneksem. Informacja ta powinna jednoznacznie wskazywać na to, że ryzyko kursowe jest nieograniczone i obejmować realne przykłady obrazujące charakter tego ryzyka i jego potencjalne skutki, w tym w szczególności historyczny wykres kursu CHF/PLN za okres co najmniej kilkunastu lat i symulację wpływu wzrostu tego kursu o co najmniej kilkadziesiąt procent na wysokość rat kredytu i zadłużenia kredytobiorcy liczone w PLN. Tymczasem informacje udzielone przez pozwany bank tych wymogów nie spełniały. Wobec tego należało uznać, że klauzula ryzyka kursowego kształtuje prawa i obowiązki konsumenta sprzecznie z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (art. 385⁽¹⁾ § 1 k.c.), skoro pomimo nieuzyskania stosownych informacji konsument, który nie miał dochodów ani oszczędności w CHF, został obciążony nielimitowanym ryzykiem zmiany kursu tej waluty, przed którym nie był w stanie zabezpieczyć się w żaden sposób.

Klauzule przeliczeniowe.

Klauzule przeliczeniowe (§ 1 ust. 3 aneksu z dnia 14.04.2008 r. zmieniającego § 9 ust. 2 umowy kredytu) nie zostały sformułowane w sposób jednoznaczny (art. 385¹ § 1 zd. 2 k.c.), tj. prostym i zrozumiałym językiem (art. 4 ust. 2 dyrektywy 93/13/EWG), ponieważ ich treść nie pozwala na stwierdzenie, w jaki sposób pozwany bank ustala kurs CHF dla celu wykonania umowy kredytu, a także kształtują one prawa i obowiązki konsumenta sprzecznie z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (art. 385¹ § 1 k.c.). W oparciu o te postanowienia kredytobiorca został obciążony koniecznością pokrywania kosztów spreadu, pomimo że koszty te nie odpowiadały żadnej usłudze świadczonej przez bank na rzecz klienta, a w umowie brak jest jednoznacznej informacji o tym, że konsument ponosi takie koszty, jaka jest ich wysokość i z czego one wynikają. Ponadto klauzule przeliczeniowe dawały pozwanemu bankowi całkowitą swobodę w sposobie kształtowania wysokości kursu waluty obcej, ponieważ postanowienia aneksu do umowy w żaden sposób nie precyzowały, w oparciu o jakie zasady kurs waluty obcej miał być ustalany przez bank, a zatem bank mógł ustalić ten kurs na dowolnym poziomie. W rezultacie bank w oparciu o klauzule przeliczeniowe uzyskał rzeczywistą możliwość dowolnego kształtowania wysokości świadczeń kredytobiorcy, co jest w oczywisty sposób sprzeczne z dobrymi obyczajami i rażąco narusza interesy konsumenta.

Sąd dokonał oceny, czy postanowienia umowne są niedozwolone (art. 385⁽¹⁾ § 1 k.c.), według stanu z chwili zawarcia aneksu nr 1 do umowy.¹ Tym samym dla powyższej oceny nie miały żadnego znaczenia okoliczności takie jak sposób wykonywania umowy, wieloletnie wykonywanie umowy przez kredytobiorcę bez żadnych zastrzeżeń, faktyczny sposób ustalania wysokości kursów waluty obcej przez bank i ich relacja do innych kursów występujących na rynku, późniejsze zmiany regulaminu pozwanego banku, późniejsze zmiany stanu prawnego (w szczególności wejście w życie ustawy z dnia 29 lipca 2011 r. o zmianie ustawy - Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw) czy kwestia ewentualnego zawarcia przez strony kolejnego aneksu do umowy kredytu upoważniającego kredytobiorcę do spłaty rat kredytu bezpośrednio w walucie obcej. Dla oceny abuzywności klauzul przeliczeniowych nie miało znaczenia, że wybór kredytu powiązanego z kursem waluty obcej pozwalał kredytobiorcy na skorzystanie z niższego oprocentowania (LIBOR CHF).

Zgodnie z art. 385¹ § 1 k.c., niedozwolone postanowienia umowne nie wiążą konsumenta, zatem brak jest podstaw do modyfikacji tych postanowień lub uznania, że nie wiążą one konsumenta jedynie w pewnym zakresie ani uzupełnienia powstałej po tych postanowieniach „luki” jakkolwiek treścią, w tym w szczególności przepisami prawa krajowego. Odmienne zapatrywanie byłoby sprzeczne z brzmieniem oraz celem przepisów art. 385¹ § 1 k.c. i art. 6 ust. 1 dyrektywy 93/13/EWG.²

Przede wszystkim zaś uzupełnienie umowy przepisem prawa krajowego nie może mieć miejsca w sytuacji, w której usunięcie z umowy nieuczciwego warunku prowadzi do jej nieważności, która jest akceptowana przez konsumenta,³ zaś w niniejszej sprawie kredytobiorca nie zgodził się na obowiązywanie umowy z nieuczciwymi warunkami ani na uzupełnienie jej treści przepisem prawa krajowego, natomiast wyraził zgodę na stwierdzenie nieważności umowy, będąc świadomym wynikających z tego konsekwencji. Co więcej, przepisem krajowym służącym uzupełnieniu treści umowy nie mógłby być art. 358 § 2 k.c. w brzmieniu obowiązującym od dnia 24.01.2009 r., ponieważ jest on przepisem prawa krajowego o charakterze ogólnym, który nie ma zastosowania konkretnie do umów zawieranych pomiędzy przedsiębiorcą a konsumentem⁴, a ponadto ma on zastosowanie tylko „jeżeli przedmiotem zobowiązania jest suma pieniężna wyrażona w walucie obcej” (art. 358 § 1 k.c.), a zatem nie dotyczy on zobowiązań wynikających z umowy kredytu indeksowanego do waluty obcej, w której świadczenia zostały oznaczone w walucie polskiej, natomiast w walucie obcej jest wyrażane tylko saldo zadłużenia.

Nieważność aneksu nr 1 i brak nieważności umowy kredytu.

Aneks zmieniający umowę kredytu złotowego w umowę kredytu indeksowanego do waluty obcej nie może istnieć bez postanowienia przewidującego jej indeksację i wskazującego walutę tej indeksacji. A zatem nie ma w ogóle możliwości, aby „luka” powstała po tej klauzuli mogła zostać uzupełniona przepisem prawa krajowego. Natomiast w przedmiotowej sprawie po wyłączeniu klauzul ryzyka kursowego wprowadzonych do umowy aneksem nr 1 aneks ten nie może nadal obowiązywać (w rozumieniu art. 6 ust. 1 dyrektywy 93/13/EWG). Niemniej jednak sama umowa kredytu może obowiązywać w niezmienionej wersji, tj. w takim brzmieniu, w jakim została zawarta pierwotnie. Nieważność aneksu nr 1 prowadzi bowiem jedynie do wyłączenia z treści przedmiotowej umowy zapisów wprowadzonych do niej tym właśnie aneksem, a więc umowa w pozostałym zakresie, bez zmiany dokonanej tym właśnie aneksem, pozostaje ważna.

Także klauzule przeliczeniowe określają świadczenia główne w rozumieniu art. 385⁽¹⁾ § 1 k.c., ponieważ nie tylko samo powiązanie kredytu z walutą obcą, ale również sposób dokonywania przeliczeń kursowych koniecznych do realizacji takiej umowy określają samą istotę umowy kredytu indeksowanego do waluty obcej. Aneks nr 1 bez klauzul przeliczeniowych nie jest możliwy do wykonywania, a zatem jest nieważny w całości. Natomiast w przedmiotowej sprawie po wyłączeniu klauzul przeliczeniowych wprowadzonych do umowy aneksem nr 1 umowa ta może nadal obowiązywać (w rozumieniu art. 6 ust. 1 dyrektywy 93/13/EWG). Nieważność aneksu nr 1 prowadzi bowiem jedynie do wyłączenia z treści przedmiotowej umowy zapisów wprowadzonych do niej tym właśnie aneksem, a więc umowa w pozostałym zakresie, bez zmiany dokonanej tym właśnie aneksem, pozostaje ważna.

Należy także dodać, że aneks nr 1 nie może zostać uznany za odnowienie umowy kredytu (art. 506 § 1 k.c.), ponieważ z treści tego aneksu i z okoliczności jego zawarcia nie wynika, aby wolą stron było umorzenie dotychczasowego zobowiązania i spełnienie nowego świadczenia. Należy tutaj mieć również na uwadze, że zmiana treści dotychczasowego zobowiązania nie stanowi odnowienia (art. 506 § 2 k.c.). W każdym jednak wypadku, nawet gdyby uznać aneks nr 1 za odnowienie, to nieważność tego aneksu oznacza, że odnowienie nigdy nie miało miejsca, a zatem umowa kredytu obowiązywała i obowiązuje nadal w niezmienionej treści.

Wobec powyższego sąd oddalił powództwo o ustalenie nieważności umowy kredytu. Powodowie co prawda posiadali interes prawny (art. 189 k.p.c.) w ustaleniu nieważności tej umowy kredytu, niemniej jednak skoro umowa pozostaje ważna, to powództwo główne o ustalenie należało oddalić. Jednocześnie powodowie nie wnosili o ustalenie nieważności aneksu nr 1 do umowy, a zatem sąd nie mógł ustalić nieważności samego aneksu nr 1 do umowy kredytu.

Świadczenie nienależne.

Nieważność umowy kredytu ex tunc oznacza, że wszystkie świadczenia spełnione na jej podstawie stanowią świadczenia nienależne (condictio sine causa) podlegające zwrotowi na podstawie art. 405 k.c. w zw. z art. 410 § 1 k.c. W niniejszej sprawie umowa kredytu zawarta przez strony nie jest jednak nieważna, zaś nieważny jest tylko aneks nr 1 do tej umowy, zaś nieważność tego aneksu nie skutkuje nieważnością umowy kredytu. Skoro zaś umowa kredytu pozostaje ważna, to powodowi nie przysługuje wobec pozwanego roszczenia o zwrot równowartości wszystkich uiszczonych rat kredytu.

Natomiast nieważność aneksu do umowy kredytu oznacza, że raty kredytu pobrane przez pozwanego od powodów od daty zawarcia aneksu były ustalone w nieprawidłowej wysokości. Podstawą do ustalenia wysokości tych rat powinny być wyłącznie postanowienia umowy kredytu w niezmienionej wysokości, a nie postanowienia aneksu nr 1. Oznacza to, że powodowi może przysługiwać od pozwanego roszczenie o zwrot nadpłaconej części rat kredytu bądź też pozwanemu może przysługiwać wobec powodów roszczenie o zapłatę brakującej części rat. Niemniej jednak powodowie roszczenia z tego tytułu nie sformułowali, jak też nie wnosili o przeprowadzenie żadnych dowodów na te okoliczności, w szczególności nie wnosili o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego. W tej sytuacji samodzielne ustalenie przez sąd wysokości ewentualnej nadpłaty powodów i zasądzenie tej kwoty na ich rzecz stanowiłoby orzeczenie ponad żądanie (art. 321 § 1 k.p.c.).

Żądanie ewentualne.

Jak wyżej wskazano, aneks nr 1 jest nieważny w całości. Wobec tego na uwzględnienie nie zasługuje żądanie ustalenia, że postanowienia zawarte od dnia 14.04.2008 r. w § 2 ust. 1, § 9 ust. 2 pkt 2 oraz § 12 ust. 2 umowy nie wiążą strony powodowej, a umowa powinna być wykonana z pominięciem ww. postanowień umownych, a zatem świadczenie główne strony powodowej powinno być uiszczone w walucie polskiej i zgodnie z pozostałymi postanowieniami umowy. Stan prawny stosunków pomiędzy stronami jest bowiem inny, to jest nieważny pozostaje w całości aneks nr 1 do umowy, zaś sama umowa kredytu pozostaje ważna. Nie ma zatem uzasadnienia dla ustalenia, że stron nie wiążą jedynie poszczególne postanowienia aneksu, zaś w pozostałym zakresie wiąże on strony. Aneks nr 1 jest bowiem nieważny w całości. Niezależnie od tego, powodowi nie przysługuje interes prawny w ustaleniu, że nie wiążą ich poszczególne postanowienia aneksu nr 1, skoro przysługiwało im dalej idące żądanie (nie zgłoszone jednak w niniejszej sprawie), tj. o ustalenie, że aneks nr 1 jest nieważny w całości.

Zarzut potrącenia.

Mając na uwadze, że roszczenie jest bezzasadne i powództwo zostało oddalone w całości, zarzut potrącenia pozostawał bezprzedmiotowy. Niezależnie jednak od tego, zarzut potrącenia podniesiony przez pozwanego nie mógłby być skuteczny, ponieważ roszczenie strony pozwanej o zwrot świadczenia nienależnego (art. 405 k.c. w zw. z art. 410 § 1 k.c.), a zatem staje się wymagalne po wezwaniu do zapłaty (art. 455 k.c.), skoro więc brak jest dowodu na uprzednie skierowanie przez pozwanego takiego wezwania do strony powodowej bezpośrednio, to oznacza, że roszczenie pozwanego było niewymagalne, a zatem nie mogło zostać potrącone (art. 498 § 1 k.c.). Stanowisko to znajduje potwierdzenie w orzecznictwie Sądu Najwyższego, w którym wskazano, że wierzytelność jest wymagalna w rozumieniu art. 498 § 1 k.c. w terminie wynikającym z art. 455 k.c.⁵ Wyłączona jest zatem możliwość złożenia oświadczenia o potrąceniu wierzytelności jeszcze niewymagalnej. Takie przedwczesne potrącenie nie wywołuje żadnych skutków, także po nadejściu terminu wymagalności, ponieważ nie jest dopuszczalna konwalidacja czynności jednostronnej.⁶

Zarzut zatrzymania.

Mając na uwadze, że roszczenie jest bezzasadne i powództwo zostało oddalone w całości, zarzut zatrzymania pozostawał bezprzedmiotowy, aczkolwiek został zgłoszony w prawidłowy sposób.

Koszty procesu.

Stosownie do wyniku postępowania, powodowie zostali na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. obciążeni całymi kosztami procesu obejmującymi kwoty:

- 17 zł tytułem równowartości opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

- 5.400 zł tytułem kosztów zastępstwa prawnego w stawce wynikającej z § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

ZARZĄDZENIE

(...)

1 por. uchwała składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 20.06.2018 r., III CZP 29/17,

2 por.:

- wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 3.10.2019 r., C-290/18, D.,

- wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 29.04.2021 r., C-19/20, (...),

3 por. wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 8.09.2022 r., C-80/21 – C-82/21, (...), pkt 78,

4 por. wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 8.09.2022 r., C-80/21 - C-82/21, (...), pkt 76,

5 por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 5.11.2014 r. III CZP 76/14,

6 por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14.11.2008 r., V CSK 169/08,